

Ikke alkohol til barna

Det er nesten slutt på at barn får med seg alkohol hjemmefra når de skal på fest. Det viser en ny, stor undersøkelse fra Trondheim. Nesten alle de videregående og ungdomsskolene i kommunen har deltatt i undersøkelsen, skriver fagbladet Rus og samfunn.

Kun én prosent av elevene i ungdomsskolen som drikker alkohol, oppgir at de får alkoholen hjemmefra. Det er en stor nedgang i forhold til i 2005, da mer enn ti prosent av elevene sa at de fikk alkohol hjemme, melder NRK Trøndelag.

– Dette er en trend vi ser over hele landet, sier Anne-Karin Kolstad, generalsekretær i Actis – rusfeltets samarbeidsorgan.

Barnevernet mangler tilsyn

Barneombudene i Norge, Finland, Sverige, Danmark og Island har skrevet en uttalelse der de tar opp tre alvorlige utfordringer som alle landene står overfor, til tross for ulik organisering av barnevernet.

De tre punktene er:

1. Barn under offentlig omsorg har ikke samme tilgang til utdanning som andre barn.
2. Sviktende barneperspektiv i tilsynet.
3. Barn har for liten kjennskap til sine rettigheter og muligheter til å klage.

«Jeg er bekymret for at barn under offentlig omsorg ikke blir godt nok ivaretatt og ber myndighetene om å ta nødvendige grep for å sikre barna en tilfredsstillende omsorgssituasjon,» skriver Reidar Hjermann til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Spilleproblemer på jobb

Flere bedrifter kontakter AKAN fordi ansatte sliter med spilleproblemer. Nå skal problemene kartlegges i et stort, norsk forskningsprosjekt.

– AKAN kom inn i dette ved å svare på en økende bekymring fra norsk arbeidsliv. De så at det dukket opp stadig flere problemer med ansatte som hadde spilleproblemer. Dette hadde en del dramatiske konsekvenser, forteller prosjektleder og sosiolog Kenneth Dahlgren til Avisenes nyhetsbyrå (ANB).

Kan ikke alarmnummer

Alarmsentralen for barn og unge ble lansert tidlig i juni, og barnevernet skal nå i praksis være tilgjengelig for alle i hele landet, døgnet rundt. Men hvordan skal ungene lære seg nummeret?

Denne uken sendte Barneombudet et brev til Barne- og likestillingsdepartementet der ombudet uttrykker bekymring over manglende markedsføring av telefon 116 111 – Alarmsentral for barn.

– De fleste barn vet hvem de skal ringe til for å bestille pizza, men svært få vet hvor de skal henvende seg for å få hjelp, sier Hjermann, ifølge Barneombudets nettsider.

MARCO ELSAFADI

LIV SÆBØ

ARVID SKUTLE

SOLFRID RAKNES

Kom med spørsmål og forslag til temaer til de fire spaltistene. Det kan du gjøre pr. e-post til ossimellom@bt.no eller pr. brev til BTMagasinet, postboks 7240, 5020 Bergen. Merk konvolutten Oss imellom.

Kari er sjenert

Kari er 11 år. Ho kvir seg kvar gong det skal lesast høgt i klassen.

tekst: SOLFRID RAKNES, psykolog illustrasjon: ØIVIND HOVLAND

KARI HAR FORTALT dei vaksne kring seg at ho tykkjer slikt er fælt, og har mange gonger bedd fint om å få sleppe – både til foreldra og til lærar.

Ofte har ho fått sleppe å gjere det ho gruar seg for. Om ho vert pressa til å lese høgt, gjer ho det, og klarer seg godt, betre enn mange av dei andre på sin alder, eigentleg. Foreldra har spurd meg om kva dei kan gjere for å hjelpe Kari – «skal vi presse henne meir, eller skal vi la henne sleppe?»

FOR Å HJELPE KARI GODT, vil det vere lurt om vaksne kring Kari prøver å forstå kva ho føler, og viser henne forståing for det. Gje gjerne opplevinga eit namn; til dømes *lesefrykta*. Og prøv å finne ut korleis ho tenkjer. Tankar som gjer vondt verre, og som her bidreg til at Kari vert meir redd, plar eg å kalle *raudtankar*. Gå på raudtankejakkt saman med Kari!

Typiske raudtankar i ein slik situasjon, vil vere: «Alle høyrer på meg, og eg kjem til å lese feil! Tenk om eg lespar! Eg kjem ikkje til å få fram eit ord!»

Vidare er det vanleg å overdrive sannsynlegheita for konsekvensane av at det går gale: «Om eg les feil,

kjem alle til å le av meg. Dei kjem til å tenkje eg er dum. Dårleg. Teit. Dei likar meg ikkje lenger viss eg les feil.»

Noko av det som også er oppretthaldande for vanskaner Kari har, er at ho vert så oppteken av seg sjølv i situasjonane der ho les at ho ikkje får med seg andre si vurdering av lesinga, eller kva som faktisk skjer etterpå. Sjølv om det «har gått bra», vil ho kunne tenkje tilbake på situasjonen utifrå otten ho hadde og kjenne kor flaut og trasig det heile var for henne.

«ALLE LES
FEIL AV OG TIL,
DET ER IKKJE
FARLEG OM EG
GJER DET»

NÅR DE HAR FUNNE Kari sine *raudtankar*, er jobben finne og dyrke *grøntankar* – tankar ho kan bruke for å bli meir trygg og modig.

Nyttige *grøntankar* kan vere: «Eg er flink til å lese. Alle les feil av og til, det er ikkje farleg om eg gjer det. Om eg les feil, vil dei andre gløyme det raskt – vi går jo ikkje rundt og samlar på feila til alle andre!»

Skriv opp *grøntankane*. Leik gjerne med *raudtankar* og *grøntankar* saman med Kari, så ho får hjelp til å sjå tankane litt utanfrå.

For å få tru på *grøntankane*, treng Kari å øve på å lese i ulike situasjonar. Det er fint om Kari kan velje kva situasjonar ho skal lese i – og gradvis lese også i situasjonar ho rangerer som meir vanskelege å lese i. Nokon barn blir med på å lese litt feil med vilje – for å sjekke kva som skjer då. Om vi får med oss Kari til å «leike med feila» og sjekke ut kva som skjer når ho les, er mykje av jobben gjort.

PRØV Å HJELPE KARI til å slutte å vurdere seg sjølv utifrå korleis ho følte seg, og

heller til å vurdere seg slik ho vurderer andre – litt utanfrå. Mange barn har i ein slik samanheng nytte av å sjå seg sjølv lese på video, og då sjekke om «feila» dei på førehand trudde var der, visast og høyrst.

For å oppmuntre Kari i øvinga, er det supert med påskjøning og skryt for god øvingsinnsats. Og ho treng ein heia-gjeng av tolmogige, stødige vaksne som oppmuntrar henne til å halde fram med å lese – heilt til ho likar det!